

7/6229

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI :B.02.0.010/ 031. 1790
KONU:

8.../4../2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 15.03.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6229-13832/32929 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU'nun soru önergesi incelenmiş, söz konusu önergeye ilişkin cevabımız yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa YILMAZ
Devlet Bakanı

EK : 1 (10 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği İçin :
TBMM Başkanlığı

Bilgi İçin :
Başbakanlık

EK:1

SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI

S.1) Hükümetiniz döneminde GAP'a ne kadar yatırım yapıldı? GAP'ın bitirilmesi için daha ne kadar kaynağa ihtiyaç var?

57. Hükümet 4 Haziran 1999'da göreve başlamıştır. 57. Hükümet'in görevde olduğu 2000, 2001 ve 2002 yıllarında GAP'a 2002 yılı fiyatlarıyla toplam 1 545 698 milyar TL tahsis edilmiştir.

<u>Yıllar</u>	<u>Yatırım Tahsisi (Milyar TL)</u>
2000	639 454 (münferit + muhtelif)
2001	434 792 (münferit + muhtelif)
2002	670 000* (münferit)
Toplam	1 744 246
* Tahmini yatırım tahsisi	

GAP'ın bitirilmesi için daha 2002 yılı fiyatlarıyla 11.8 katrilyon TL'ye ihtiyaç olduğu hesaplanmaktadır.

S.2) GAP'ın başlangıç tarihi ve daha sonraki revize tarihleri nedir? En son bitirileceği tarih belli mi? Kaç yılında bitirilmesi planlanmaktadır?

- Entegre Bölgesel Planlama Yaklaşımı

Su ve toprak kaynaklarını geliştirme amaçlı olarak tasarlanan GAP, 1989 yılında tamamlanan GAP Master Planı ile çok sektörlü entegre bölgesel kalkınma projesine dönüştürülmüştür. Böylece Güneydoğu Anadolu Projesi barajlar, hidroelektrik santraller ve sulama yapılarının yanı sıra tarımsal ve sınai kalkınma, kırsal-kentsel altyapı, ulaştırma, turizm konut, eğitim ve sağlık alanlardaki yatırımları da içeren bir çok sektörlü projeler demeti olarak ele alınmıştır. Bu faaliyetler arasındaki entegrasyonu ve kuruluşlar arasındaki eşgüdümü sağlamak üzere, 1989'da Başbakanlığa bağlı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı kurulmuştur.

- 1989 GAP Master Planı

GAP Master Planı Bölge kalkınmasının çerçevesini çizerek özellikle su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesini mali ve teknik kapasiteleri de dikkate alarak bir takvime bağlamış. bu değişimin ekonomik ve sosyal sektörlerde uyuracağı gelişmeyi, yaratacağı istihdamı, bunun getireceği nüfus büyüklüğü ile bu nüfusun kentler ve kırsal alanlarla muhtemel dağılımını saptamış, eğitim ve sağlık hizmetleriyle konut ve kentsel altyapı ihtiyaçlarını makro düzeyde belirlemiş ve yıllara göre finans ihtiyacını ortaya koymuştur.

Master Plan'da, temel amaç "Bölge'nin gelişmişlik düzeyini en kısa sürede ülkenin genel düzeyine yükseltmek" olarak tanımlanmış, bu amaca ulaşmak üzere ekonomik ve sosyal

hedefler belirlenmiş ve temel kalkınma senaryosu olarak Bölge'nin "tarıma dayalı ihracat üssü" haline getirilmesi benimsenmiştir.

Bu çerçevede GAP Master Planı belirlenen hedeflere 1985-2005 plan dönemi sonunda ulaşılmasını öngörmüştür. Bu hedefler; 1.7 milyon ha alanın sulamaya açılması, 7485 MW kurulu güç ile yılda 27 milyar kWh hidroelektrik enerji üretilmesi, kişi başına gelirin % 209 oranında artması, 3.8 milyon kişiye istihdam olanağı sağlanması, GSBH'da % 445 artış sağlanması ve tarımsal üretim değerinin (kişi başına) 4350 \$/yıl olması şeklinde belirlenmiştir.

- *Sürdürülebilir İnsani Gelişme Programı*

Son yıllarda, dünya ekonomisinde yaşanan yapısal değişime paralel olarak ülkelerin kalkınma hedefleri, amaçları ve söylemleri de farklılaşmış; planlama alanında yeni yaklaşımlar öne çıkmış, yeni kavramlar benimsenmiştir. Uluslararası kalkınma konularının gündemine, GAP Master Planı'nda yer almayan, sürdürülebilirlik kavramı girmiştir. Bu kavramla birlikte, GAP Bölgesi'nde de insani kalkınmanın, sürdürülebilir kalkınmanın özünü oluşturması gereği ortaya çıkmıştır.

- *GAP Bölge Kalkınma Planı*

Sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı yöre halkının yaşam kalitesini sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel açılardan artırmayı hedefleyen proje etkinliklerinin, yalnızca kamu kuruluşları tarafından değil, mümkün olduğunca özel sektör ve yerel kapasitenin (yerel yönetimler, hükümet dışı kuruluşlar ve yöre halkı) katılımıyla planlanması ve uygulanması gereğini de ortaya koymuştur. GAP İdaresi de Master Plan'ın yeniden gözden geçirilerek, GAP Bölgesi için yeni bir kalkınma planı çalışmalarına başlama gereğini duymuştur.

Bakanlar Kurulu'nun 4 Haziran 1998 tarihli toplantısında GAP'ın 2010 yılına kadar tamamlanması kararı alınmış; 9 Temmuz 1998 tarih ve 1998/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile GAP'ın tamamlanmasına yönelik planlama çalışmalarını yapma görevi de GAP İdaresi'ne verilmiştir.

GAP İdaresi, GAP'ın 2010 yılında tüm bileşenleriyle tamamlanmasına yönelik GAP Bölge Kalkınma Planı'nı hazırlamıştır.

S.4) GAP'a şu ana kadar ne kadar para harcandı? Bunlar hangi hükümetler döneminde yapıldı?

C.4) 1989 yılında hazırlanan ve bölge kalkınmasının çerçevesini çizen GAP Master Planı'nın belirlediği hedef ve büyüklüklere ulaşabilmek için yapılması öngörülen kamu yatırımlarının finansman ihtiyacı 2002 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 22 katrilyon 505 trilyon 859 milyar TL'dir.

GAP'a Yapılan Kamu Yatırım Tahsislerinin Karşılaştırmalı Gelişimi
(1990-2001 yılları arasında)
(2002 Yılı Fiyatlarıyla, Milyar TL)

Yıllar	Türkiye		GAP		GAP'ın Türkiye İçindeki Payı (%)
	Yatırım Tahsisi	Artış (%)	Yatırım Tahsisi	Artış (%)	
1990	8 096 812	-6.3	657 842	-1.5	8.1
1991	7 586 379	+3.5	647 700	-10.9	8.5
1992	7 854 199	-4.6	576 716	-1.5	7.3
1993	7 488 466	-21.6	567 911	-22.2	7.6
1994	5 870 933	-28.0	442 000	-30.8	7.5
1995	4 227 556	+27.1	305 862	+21.4	7.2
1996	5 375 971	+7.9	371 335	+20.2	6.9
1997	5 802 429	+45.2	446 283	+25.6	7.7
1998	8 427 492	-8.9	560 380	-19.6	6.6
1999	7 680 218	+16.4	450 654	+41.9	5.9
2000	8 939 816	-1.2	639 454	-32.0	7.1
2001	8 836 021	11.3	434 792	+54.3	4.9
2002	9 835 000		670 000 *		6.8

NOT: Mahalli İdare yatırımları dahil değildir.

* Tahmini yatırım tahsisi

S.5) GAP'ın bitirilmesi için daha ne kadar harcanması lazım? 2002 yılında harcanacak miktar nedir?

GAP Master Planı'na Göre GAP'ın Toplam Maliyeti ve Sektörel Nakdi Gerçekleşmeleri (2001 sonu)

	Toplam Maliyet (İhtiyaç)	2001 Sonu Tahmini Harcama (Kümülatif Yatırım)	(2002 Yılı Fiyatlarıyla, Milyar TL) Nakdi Gerçekleşme (%)
- Tarım	6 811 714	1 064 115	15.6
- Enerji	7 236 872	5 651 693	78.0
- Ulaştırma ve Haberleşme	4 982 234	1 666 694	33.4
- Turizm	37 823	9 679	25.5
- Diğer Kamu Hizmetleri	1 094 444	774 519	70.7
GLOBAL	22 505 859	10 684 457	47.5

GAP kapsamında 2001 sonuna kadar, 2002 yılı fiyatlarıyla, tahmini olarak toplam 10 katrilyon 684 trilyon 457 milyar TL harcama yapılmış ve nakdi gerçekleşme % 47.5 düzeyine ulaşmış bulunmaktadır.

GAP yatırımları, farklı sektörlerde farklı kuruluşlar tarafından yürütülen proje ve programların toplamından oluşmaktadır. Bu proje ve programlar ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yıllık yatırım programlarında yer almakta ve proje tahsisleri bu kuruluşların bütçelerinden karşılanmaktadır. 2002 yılında GAP'a 460 trilyonu münferit projeler olmak üzere tahmini toplam 670 trilyon TL tahsis edilmiştir.

S.6. Şu an GAP kaynak üreten mi yoksa kaynak tüketen mi bir projedir?

GAP Bölgesi coğrafik alanı yaklaşık olarak Türkiye'nin %10'udur. Nüfus bakımından da Bölge Türkiye nüfusunun yaklaşık %10'unu barındırmaktadır. Yatırım tahsis oranlarına bakılacak olursa Bölge bu paylara yakın oranlar alamamakta ve her yıl bu oran biraz daha düşmektedir.

Bölge'ye yapılan yatırımlar genel olarak enerji, sulama sektörlerine ağırlık verilmekte ve bu yatırımlar da kısa süreler içinde geri dönüşüm sağlamaktadır.

GAP Projesi tamamlandığında, Bölge geliri; 2002 yılı fiyatlarıyla 32 623 trilyon TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Proje'nin yaratacağı istihdam olanakları ise toplam 3 695 bin kişi olarak tahmin edilmektedir.

Enterkonekte sisteme giren enerjinin önemli bir bölümünü üretmekte olan Karakaya ve Atatürk Barajları ile birlikte 1999 ve 2000 yıllarında işletmeye alınan Kralkızı, Karkamış, Dicle ve Birecik Barajları'nda gerçekleştirilen toplam hidroelektrik üretimi, tesislerin açılışından 2001 sonuna kadar (kümülatif olarak) yaklaşık 184 milyar kilovatsaat olmuştur.

Karakaya Barajı ve HES	106.8 milyar kilovatsaat
Atatürk Barajı ve HES	74.8 milyar kilovatsaat
Kralkızı Barajı ve HES*	0.3 milyar kilovatsaat
Karkamış Barajı ve HES*	0.6 milyar kilovatsaat
Dicle Barajı ve HES*	0.1 milyar kilovatsaat
Birecik Barajı ve HES**	1.6 milyar kilovatsaat
Toplam	183.9 milyar kilovatsaat

* Aralık 1999'da işletmeye girmiştir.

** 2000 yılı sonunda üretim başlamıştır.

GAP kapsamındaki hidroelektrik santrallerinden, işletmeye girdikleri tarihten 2001 sonuna kadar sağlanan bu enerjinin parasal değeri yaklaşık 11 milyar ABD dolarıdır. Bu üretimi alternatif kaynaklar cinsinden ifade etmek gerekirse, sağlanan elektrik üretimi, yaklaşık 46 milyon ton fuel oil veya 35.5 milyar m³ doğal gaz ithalatı ile karşılanabilecek değerdedir.

S.7. GAP'ın şimdiye kadar fiziki olarak yüzde kaç gerçekleşmiştir? Geriye kalan yatırımlarının kaç yıl içinde yapılması planlanmaktadır?

GAP kapsamında yapımı öngörülen hidroelektrik santrallerinin, kurulu güçleri itibariyle önemli bir bölümü tamamlanmıştır. 2001 sonunda 6 hidroelektrik santrali işletmeye açılmış; 1 HES deneme üretiminde olup, 1 HES'in de inşaatı devam etmektedir.

Böylece, santral kurulu güçleri itibariyle hidroelektrik enerji projelerinin % 70'i işletmeye açılmış bulunmaktadır. Enerji projelerinin % 4'ü inşaat halinde, %19'u ihaleye hazır durumdadır. % 7'si ise planlama aşamasındadır.

GAP kapsamında yürütülen sulama projelerinin tamamlanmasıyla 1.7 milyon hektar alanın sulamaya açılması hedeflenmektedir. 2001 sonu itibariyle DSİ Genel Müdürlüğü tarafından sulamaya açılan alan 215 080 hektar olmuştur. Fiziki gerçekleşme açısından, sulama projelerinin 12'si işletmede, % 8'i inşaat halinde, % 25'i ihale % 55'i ise planlama aşamasındadır.

S.8. GAP içinde yer alacak projelerden gerçekleşenler, yapımı devam edenler, yapılacak olanlar hangileridir? Önceden planlanıp iptal edilen veya önceden planda yok iken projeye sonradan dahil edilen ek projeler var mı? Varsa hangileri?

GAP kapsamında; 6 hidroelektrik santrali işletmeye açılmış, 1 HES deneme üretiminde olup, 1 HES'in de inşaatı devam etmektedir. Enerji projelerinin adları ve durumları aşağıda yer almaktadır.

Karakaya Barajı ve HES	İşletmede
Atatürk Barajı ve HES	İşletmede
Birecik Barajı ve HES	İşletmede
Karkamış Barajı ve HES	İşletmede
Şanlıurfa HES	İnşa Halinde
Büyükçay Barajı, HES ve Sulaması	Master Plan
Koçali Barajı, HES ve Sulaması	Master Plan

Sırıntaş Barajı ve HES	Master Plan
Kahta Barajı ve HES	Master Plan
Fatopaşa Barajı ve HES	Master Plan
Erkenek	Master Plan
Dicle Barajı ve HES	İşletmede
Kralkızı Barajı ve HES	İşletmede
Batman Barajı ve HES	Denemede
İlisu Barajı ve HES	Programda
Cizre Barajı ve HES	Programda
Silvan Barajı ve HES	Ön inceleme
Kayser Barajı ve HES	Ön inceleme
Garzan Barajı ve HES	Ön inceleme

GAP kapsamında 14 sulama projesi tamamlanmış olup 9 proje ise inşa halindedir. Sulama projelerinin adları ve durumları aşağıda yer almaktadır.

Haneğüz Barajı ve Sulaması	Tamamlandı
Şanlıurfa-Harran Ovası (Kısmen)	Tamamlandı
Hacıhıdır Barajı ve Sulaması	Tamamlandı
Derek-Dumluca	Tamamlandı
Silvan 1. ve 2. Kısım	Tamamlandı
Nusaybin	Tamamlandı
Silopi-Nerdüş	Tamamlandı
Akçakale YAS	Tamamlandı
Ceylanpınar YAS	Tamamlandı
Devegeçidi Barajı ve Sulaması	Tamamlandı
Suruç YAS	Tamamlandı
Çınar-Göksu Barajı ve Sulaması	Tamamlandı
Garzan-Kozluk	Tamamlandı
Adıyaman-Çamgazi (Kısmen)2	Tamamlandı
Mardin-Ceylanpınar ve Şanlıurfa-Harran Ovaları	İnşa Halinde
Kralkızı-Dicle	İnşa Halinde
Batman Sol Sahil	İnşa Halinde
Batman Sağ Sahil	İnşa Halinde
Belkıs-Nizip	İnşa Halinde
Adıyaman-Çamgazi Sulaması	İnşa Halinde
Bozova-Merkez Pompaj	İnşa Halinde
Samsat (1. Kısım)	İnşa Halinde
Yaylak Sulaması	Programında
Dicle-Kralkızı Cazibe 2. Kısım +Kanal	Programında
Dicle Kralkızı Pompaj Sulaması 2. Kısım	Programında
Mardin Anakol 1. Kısım	Programında
Mardin Anakol 2. Kısım	Programında
Mardin Anakol 3. Kısım	Programında
Şanlıurfa-Bozova Pompaj Sulaması	Programında
Suruç Ovası Pompaj Sulaması	Programında

Aşağıdaki tabloda 2002 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan münferit projelerin sektörel dağılımı ve durumları yer almaktadır.

SEKTÖRLER	2002 Yatırım Programında Yer Alan Proje Adedi	Proje Tutarı	2001 Sonuna Kadar Tahmini. Harcama	2002 Yatırımı
Tarım	31	9 713 902	1 967 276	90 849
Madencilik				51
İmalat	2	2 822		
Enerji	9	10 468 504	5 929 883	49 652
Ulaştırma	17	11 578 294	1 055 339	86 761
Turizm	1	24 511	9 694	100
Konut	4	29 308	14 529	1 900
Eğitim	93	183 093	81 374	30 730
Sağlık	56	336 913	129 951	26 685
Diğer Kamu Hiz.	93	1 365 599	874 384	184 724
Toplam	306	33 702 946	10 062 430	471 452

S.9. GAP'taki gecikmeler nedeni ile tarımda, enerjide ve eğitimde Türkiye ne kadar rotar yapmış olacak ?

Büyük ölçüde 1990'larda derinleşen kamu finansman krizi nedeniyle, kısmen de 1990'ların sonlarında kontrol altına alınabilen ve marjinalleştirilen terör olaylarının etkisiyle, 1989 Master Plan öngörülleri gerçekleştirilememiştir. Hedeflenen büyüme hızları ve 1998 itibariyle gerçekleşmeler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Master Plan'da Gayri Safi Bölgesel Hasıla'nın(GSBH) yılda yüzde 6.8 büyümesi ve ekonomik yapının radikal bir şekilde değişmesi öngörülmüşken; 1990-1998 arasında büyüme hızı sadece yüzde 4.9 olabilmüş, sanayi ve hizmetler öngörülen hızlarda gelişmemiştir. GSBH'nın bileşimi ancak marjinal ölçüde değişebilmiştir.

1989 Master Plan'ı Öngörülleri ve Gerçekleşmeleri

	Master Plan'da Öngörülen Yıllık Büyüme Hızı (%)	Gerçekleşen (1990-1998) (%)	Toplam İçindeki Payı (%)	
			Master Plan Öngörülleri (2005)	Gerçekleşen (1998)
I)Gayri SafiHasıla (GSBH)	6.8	4.9	100.0	100.0
i)Tarım	4.0	6.3	22.9	30.1
ii) Sanayi	9.1	5.0	23.7	15.1
iv) Hizmetler	7.8	4.2	53.4	54.8
II)Nüfus	3.0	2.43	100.0	100.0
i) Kent	4.6	2.83	68.0	64.0
ii) Kır	0.7	-0.66	32.0	36.0
iii) İstihdam	3.7	2.48		

Master Plan'da istihdamın yüzde 3.7'lik bir hızla artmasının öngörülmesine karşın istihdam ancak yaklaşık yüzde 2.5'lik hızla artabilmıştır. 2005'e kadar yaklaşık 900 bin ha arazinin DSİ tarafından sulamaya açılması, ürün deseninin değişmesi, tarımsal gelirin artması, öngörülmüş olmasına karşın 2001 yılı sonu itibariyle ancak DSİ tarafından 226 bin hektarı sulamaya açılabilmiş dolayısıyla; ne gelir, ne nüfus, ne de istihdam öngörülen hızda büyüebilmiştir.

1990-1998 döneminde Şanlıurfa Gayri Safi Hasılası (GSH)'nın büyüme hızı yılda ortalama yüzde 9.15'dir. Atatürk Barajı Hidroelektrik Santrali'nin yarattığı katma değer İl hasılasından düşüldüğünde İl'in yakaladığı yıllık büyüme hızı yüzde 6.75 dolayındadır. Ancak 1995 yılında Şanlıurfa'da sulamaya başlanması ile sadece GSH değil nüfus da büyük bir hızla artmıştır. 1990-2000 döneminde Bölge nüfusu yılda yüzde 2.5'lik bir hızla artarken Şanlıurfa'daki artış hızı yılda yüzde 3.6 olmuştur. Bu; Master Plan'da Bölge için öngörülenden yaklaşık yüzde 25 daha yüksek bir artış hızıdır.

Şanlıurfa'daki gelişmeler Master Plan'ın temel vizyon ve stratejisinin doğru olduğunu göstermektedir. Bölge koşulları ve konumu bağlamında önemli gelişme sağlanabilmesinin ilk ve belki de olmazsa olmaz koşulu sulamadır. Sulama yeterli koşul olmasa da gerekli koşuldur.

Bu aynı zamanda yeni Bölge Kalkınma Planı'nın önceliğini belirlemektedir. Bölge kalkınmasındaki kritik etmen sulamadır ve ancak geniş alanların sulamaya açılması ve sulamayı tamamlayıcı önlemlerin alınmasıyla gelişme bir ivme kazanabilecektir.

S.10. GAP Projesiyle ilgili şu an kaç kurum var, değişik kurumların bu projeye müdahil ve muhattap olması GAP'ın bitirilmesini nasıl etkilemektedir ?

Proje: sürdürülebilir insan odaklı ve çok sektörlü bölgesel kalkınma projesidir. Her sektörün yatırımcı kurum ve kuruluşları kendi alanlarındaki yatırımlarını bütçe kısıtları içinde yürütmeye çalışmaktadır.

Sektörlerde yatırımcı kamu kurum ve kuruluş sayısı (münferit projeler için); tarım 6, imalat 1, enerji 3, ulaştırma 6, turizm 1, konut 3, eğitim 10, sağlık 6 ve diğer kamu hizmetleri 12'dir.

Aşağıdaki listede GAP Bölgesi münferit projelerinin sektör bazında kuruluşlar listesi bulunmaktadır. Muhtelif projeler de bu listeye eklenirse nerede ise tüm kamu kurum ve kuruluşların bölgede faaliyet içinde olduğu görülebilir.

SEKTÖR: TARIM

Devlet Su İşleri Gn.Md.
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Köy Hizmetleri Gn.Md.
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı
Tarım Reformu Gn.Md.
D. Meteoroloji İşleri Gn. Md.

SEKTÖR: İMALAT

Tekel Gn.Md

SEKTÖR: ENERJİ

Devlet Su İşleri Gn. Md
TCK Gn.Md
TEAŞ Gn.Md

SEKTÖR:ULAŞTIRMA

TCK Gn.Md.

Köy Hizmetleri Gn. Md.

DİİMİ Gn. Md.

Emniyet Gn. Md.

TCDD Gn.Md.

Ulaştırma Bak. DLH İnşaat Gn.Md.

SEKTÖRÜ:TURİZM

TCK Gn.Md.

SEKTÖR:KONUT

BİB Yapı İşleri Gn. Md.

Emniyet Gn.Md.

Jandarma Gn.Kom.

SEKTÖR:EĞİTİM

Milli Eğitim Bakanlığı

Adalet Bakanlığı

Dicle Üniversitesi

Gaziantep Üniversitesi

Harran Üniversitesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Yurtkur Gn. Md.

Kültür Bakanlığı

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

Vakıflar Genel Müdürlüğü

SEKTÖR:SAĞLIK

Sağlık Bakanlığı

Dicle Üniversitesi

Gaziantep Üniversitesi

Harran Üniversitesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

SSK Gn. Md.

SEKTÖR:DiĞER KAMU HİZMETLERİ

Devlet Su İşleri Gn. Md.

İller Bankası Gn. Md.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Köy Hizmetleri Gn. Md.

Tarım Reformu Gn. Md.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Dicle Üniversitesi

Gaziantep Üniversitesi

Harran Üniversitesi

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Gn. Md.

Diyarbakır DİSKİ Gn.Md.

Gaziantep GASKİ Gn.Md.

S.13. GAP Projesi bittiği takdirde işsizliğe ve üretim yetersizliğinin giderilmesine katkısı ne olacak? Şimdiki katkısı nedir?

GAP Projesi yatırımları tamamlandığı zaman gayri safi bölge hasılası 2002 yılı fiyatlarıyla 32 623 trilyon TL olacağı tahmin edilmektedir. Aynı zamanda bölgesel istihdamın da 3 695 bin kişi olacağı tahmin edilmektedir.

İstihdam	1998	Yatırımlar Tamamlandığında
Tarım (bin kişi)	1 295	2 157
Sanayi (bin kişi)	184	345
Hizmetler (bin kişi)	626	1 193
Bölge İstihdamı (bin kişi)	2 105	3 695

Yatırımlar tamamlandığında bölgenin yıllık bitkisel üretimi bazı seçilmiş ürünlerde aşağıdaki gibi olacağı tahmin edilmektedir. Sulu alan ürün deseninde günümüz bitki oranlarından değişiklikler ortaya çıkacaktır. Pamuğun % 45-50 civarında olacağı düşünülerek tahminlerde bulunulmuştur.

Ürün Adı	1998	Yatırımlar Tamamlandığında	Birim
Antep fıstığı	28 001	103 361	ton/yıl
Arpa	1 300 365	855 870	ton/yıl
Ayçiçeği	7 160	31 550	ton/yıl
Bostan	1 097 407	1 900 163	ton/yıl
Buğday	2 620 438	2 351 521	ton/yıl
Fig	341	128 093	ton/yıl
Kuru fasulye	2 761	43 023	ton/yıl
Mısır	36 751	1 448 426	ton/yıl
Pamuk	946 912	2 861 001	ton/yıl
Sebze kışlık	1 650 000	2 402 572	ton/yıl
Soğan	102 242	258 135	ton/yıl